

Az egészségügyi politika egységéért

Petri Gábor professzor előadása

Csongrád megye egészségügyi helyzetének időszerű kérdéseiről tartott az e kérdésben illetékes szakembereknek *vitaindító* előadást tegnap dr. Petri Gábor professzor, az Elnöki Tanács tagja, országgyűlési képviselő Szegeden, a Vöröskereszt Vörösmarty utcai helyiségében.

Elsőként a kórházak helyzetét ismertette, s elmondta, hogy az elmúlt években Csongrád megyében sajnálatos módon csökkent a hospitalizáció, a néhány évvel ezelőtti országosan kedvező helyzethez képest ma egy szegedi betegnek az országos átlagnál is kevesebb esélye van arra, hogy kórházi kezelésben részesüljön. Szorosan kapcsolódik ehhez a problémához néhány szervezési kérdésemből adódó nehézség. Ha ugyanis a rendelőintézetek valamelyikéből nem tudják funkciójukat megfelelően ellátni, akkor számos olyan beteg is kórházba, illetve a klinikára küldenek, akiket rendelőintézet körülmények között

kellene ellátni. Ez a tény élesen kihat a kórházi-klinikai ágykihasználásra is, mert ezzel lényegesen kedvezőtlenebbé válnak az árnyékok. A szakorvosi ellátottság és a rendelőintézetek technikai adottságainak javítása, s fektetők beállítása segíthetne ezeken a gondokon.

A kórházi, rendelőintézeti egység tényleges megvalósítására van szükség, ez pedig a fekvő- és járóbeteg-ellátás, valamint a gondozás koordinációját is jelenti.

Sürgető szükség a kórházak korszerűsítése is a közeli jövőben. Fejlesztési szükség a szociális otthonok hálózatát is, mert az idősebb korcsoportokba tartozó emberek arányszáma megyénkben lényegesen meghaladja az átlagot. Ezek a kórházi kezelésre nem, csak gondozásra szoruló idős emberek sok kórházi-klinikai ágyat kötnék le. A győzserellátás helyzetén is változtatni kellene, mert amíg a fekvőbetegek gyógyszernormáját a költségvetés korlátozza, ad-

dig a járóbetegek gyógyszerfogyasztása a mindenkori igényeket korlátlanul elégítheti ki, holott a hatékonyabb felhasználás a kórházi fogyasztást biztosítja.

Hangsúlyozta az előadó, hogy az egészségügyi ellátás mai decentralizált állapota a területen működő szervek és intézmények szorosan összehangolt munkáját teszi szükségessé. A helyi körülmények alapos ismerete és az ebből eredő helyi kezdeményezések nélkülözhetetlenek a további fejlődésben. Az erőforrások gazdaságos felhasználásához a minisztérium középtávú fejlesztési terveinek ismerete is szükséges. Kiemelte a szakemberek és a társadalmi szervek felelősségét az egész megyére kiterjedő egységes szervezésben.

A bevezetőt tartalmas vita követte, amelynek során az érintett intézmények vezetői mondták el észrevételeiket.

P. F.

Mezőgazdasági könyvhónap

Szekszárdon szombaton megnyílt a 13. országos mezőgazdasági könyvhónap. A Soós Sándor városi művelődési házban tartott ünnepesen díszelnökségében helyet foglalt dr. Dimény Imre, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter mondott megnyitó beszédet.

Nem fenyegeti olajveszély a Balatont

A vízminőségvédelmi felügyelet műszaki alakulatainak elismerését érdemlő áldozatos munkával — bár még sok a tennivalójuk — lényegében már sikerült elhárítaniok azt a veszélyt, amit a Zala folyóba került nagy mennyiségű olaj jelentett a Balaton élővilágának. A mentési munkában szerencsés véletlen is közrejátszott.

A Balaton térségében uralkodó északi szél a folyó torkolata előtt szinte megállította a szombaton már mintegy 25 kilométer hosszúságban és átlagosan 3 méter szélességben úszó olajat. A műszak' alakulatok időt nyertek: gerendákból, pallokból, nádkéve-kötegekből több úgynevezett merülőfalcsapdát építettek ki, s ezzel az olaj jó részét felfogták. Az olajjal borított víztükörre perlitet szórtak, ami megkötötte az olajat, s így viszonylag könnyen eltávolítható. A kiszedett olajat elégették.

Szombaton délután motorcsónakokra szerelt szivattyúkat is bevetettek. Rövidesen megérkezik a helyszínre Budapestről az a tíz köbméternyi duzzasztott vegyszeres perlit is, amely számottevően fokozza majd a védekezést hatékonyságát. A védekezést irányító szakemberek a szombati helyzet alapján úgy vélik, hogy nincs ok aggodalomra, nem fenyegeti veszély sem a Balatont, sem a kisbalatoni természetvédelmi terület élővilágát. Jelentéktelen mennyiségű olaj átjuthatott ugyan az említett merülőfalcsapdákra, ez azonban sem biológiai, sem a fürdőzés szempontjából nem jelent veszélyt.

Sikeres esztendő Kisteleken

Zárszámadások a szegedi járásban

Egyre több szegedi járási gazdaközösség tartja mostanában zárszámadó közgyűlést. Balástyán, Ásotthalmon, Domaszéken, Kisteleken, Deszken, Csengelén, Sándorfalván, Zsombón, Ruzsán már számot adtak a termelőszövetkezetek és szakszövetkezetek az elmúlt évi munkálkodásukról. Örvendetes, hogy lassan kibontakoznak ezek a homoki gazdaközösségek és évről évre szebb eredményeket produkálnak. Bizonyítja ezt az is, hogy csökkent a mérleghiányos termelőszövetkezetek száma, nem is olyan régen, néhány esztendővel ezelőtt jóval több deficités gazdaság volt. Már megváltozott a helyzet, előzetes felmérések szerint öt szövetkezet zárja mérleghiánnyal az elmúlt évet.

Tegnap, szombaton is több termelőszövetkezet tartott zárszámadást. Több közülük jubilált is, nemcsak az elmúlt esztendő eredményére, problémáira tekintett vissza, hanem a megtett útra, húsz vagy tíz esztendőre, amióta megalakult a faluban a közösség. Kisteleken a Magyar-Szovjet Barátság Tsz tagjaira is szép nap köszöntött. Korábban három gazdaság közös vezetéssel létrehozta a nagyüzem alapjait, de 1969. január 1-ével véglegesen egyesült a Magyar-Szovjet Barátság a Percel Mór Tsz-szel. A homoki területeken évtizedekre, sőt évszázadokra visszanyúló probléma, hogyan lehetne gazdaságosabbá, jövedelmezőbbé tenni a földművelők életét, gazdálkodását. Mint az 1969-es esztendő bebizonyította, nem járt rosszul a „házassággal” a kisteleki közösség. Az 5 ezer 224 holdon gazdálkodó szövetkezet 2 ezer 500 hold szántóterülettel, 14 erőgéppel, nyolc tehergépkocsi-val és 564 taggal kezdte meg tavaly a gazdálkodását. Az egyesülés jól szolgálta a jövedelmező állattenyésztés megvalósítását és takar-

mánytermesztő területeket alakítottak ki. Tegnap az elnöki beszámoló igen szép képet adott a jubiláló gazdaközösségnek. A tavalyi esztendőre a tervezett 26 millió 813 ezer forint árbevétellel szemben 29 millió 395 ezer forintot értek el. Jelentősen nőtt a közös vagyon. Amíg 1968-ban 22 millió 843 ezer forint volt, addig most 26 millió 43 ezer forint. Természetesen a tiszta vagyon gyarapításáról sem feledkeztek el, amit 21 százalékkal növeltek, ugyanakkor az egy tagra jutó tiszta vagyon 14 százalékkal. Jutott bőven a tagság zsebébe is. Az egy dolgozóra jutó évi jövedelem 16 ezer 900 forint, ami a korábbi évihez viszonyítva 35 százalékos növekedést mutat. A jubileumi zárszámadást tartó gazdaközösséget több neves vendég megtisztelte. Ott volt N. Ny. Szikacsóv, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa, s a járási párt- és tömegszervezetek több képviselője.

Sz. L. I.

Szegeden alakult az első színészszakszervezet

A felszabadult Szegeden az első előadást az itthonmaradt színészek, műkedvelők, a bori rézbányákból megmenekült és itt megpihent művészek tartották. Később ez az együttes egészült ki a visszatérő szegedi, más vidéki és Pestről menekült színészekkel, majd Pálffy György polgármester meghívására eddig Kecskeméten, dr. Molnár Eriknél meghúzódott Beregi Oszkár, leányával Beregi Leával és ennek férjével Pataky Kálmán kamaranékesessel ugyancsak Szegedre költöztek és váltak a szegedi színház tagjaivá.

E sorok írójának 1965. február 25-i Hollywoodból kelt levelében Beregi Oszkár — halála előtt nyolc hónappal — többek között ezt írta: „... A németmagyar hitlerista fasiszták elől már 1944-ben hagyjuk el a rabbi lett Budapestet és 45-ben, a Monor melletti Vasad község határában menekültünk az orosz front mögé, onnan pedig Kecskemétre... Dr. Pálffy György polgármester hívott azután el bennünket Szegedre a sok lövést szenvedett Kecskemétről...”

Beregi Oszkárnak 1965. októberében, 89 éves korában bekövetkezett halála után leánya, Pataky Kálmánné, így emlékezik meg az év novemberében írt levelében szegedi tartózkodásukról:

„...Apám szerette Szegedet, szerette finom kultúrát, lelkesedni tudó, művészetekért rajongó közönségét és sokszor beszélgettünk arról az időről, amikor a háborús harc zaj viharzása közepette, hosszú bolvongásaink után a város vezetői Szegeden varázslatok számunkra egy nyugalmas új otthont, amikor ennek a városnak áldott jó polgárai testvéri szeretettel fogadtak minket körükbe — szívükbe. Sem apám, sem férjem ezt nem felejtette el soha és Szeged számunkra mindig kissé „otthont” jelent...”

Az új színház megteremtésének egyik legérdekesebb dokumentuma talán az a jegyzőkönyv, mely az első színészszakszervezet megalakulásáról szól: „...1945.

február 1-én déli 12-kor a Szegedi Városi Színház színpadán megtartott társulati gyűlésen jelen vannak dr. Donátsi Kálmán, az újságírók és színészek csúcs-szervezetének elnöke dr. Baranyi János igazgató, Beregi Oszkár színművész és a társulat tagjai. Baranyi igazgató bejelenti, hogy a társulati gyűlés összehívása a színészek szakszervezetének megalakulása ügyében történt.

Elsőnek Beregi Oszkár kér szót és beszédében a következőket mondja: „A proletárdiktatúra bukása után 1919-ben megindított rombolás most éli aratását és az ország romokban hever. Hogy ezt a fasiszták által tönkrített országot újra felépíthessük, mindenkinek dolgozni kell. Ne ijedjünk meg ettől a szótól, hogy „dolgozni”, mi művészi pályán levő emberek. A régi világban a színész restelte a dolgozom szót alkalmazni és a finomkodó „működöm” szót használta színészi munkásságára. Mi, az újonnan építendő államban a dolgozók között dolgozók akarunk lenni. Azt mondják, hogy a színészet feladata a szórakoztatás és mulattatás. De mi, művészetünk minden eszközt felhasználva tanítók, népnevelők is akarunk lenni és művészi képességeinket az agitációs és propagandamunkára is fel akarjuk használni. A 25 éves Lenin azt mondta: „Adjatok egy

forradalmár szervezetet és mi felborítjuk Oroszországot.” En, a fehér hajú színész — folytatta Beregi Oszkár — ezt mondom: „Adjatok egy igazi szak-szervezetet és mi is segítünk felépíteni Magyarországot.” A színészszakszervezet feladata ne csak az legyen, hogy a szervezet tagjainak anyagi érdekeit képviselje, hanem irányítsa a színház művészeti, politikai és országépítési akaratát...”

Majd így fejezte be beszédét Beregi Oszkár:

„...Ha teljes odaadással dolgozunk a romokban heverő hazánk felépítésén valóra válthatjuk Széchenyi István szavait: „Magyarország nem volt, hanem lesz”. A nagyszerű beszéd után megválasztották a szakszervezet vezetőségét. Elnök Beregi Oszkár, helyettese Herczeg Vilmos lett.

Később ennek a gyűlésnek a szellemében fejlődött tovább a szegedi színház és — mondhatjuk —, hogy a felszabadulást követő negyedik év volt a szegedi szocialista színház első és igazi fénykora. Igazgató: Lehotay Árpád, zenei vezető: Vaszy Viktor, operai főrendező: Abonyi Tivadar, prózai főrendező: Hegedűs Tibor és ekkor adta a szegedi színház országunk szín-művészetének sok más értékével együtt két ragyogó csillagát: Bessenyei Ferencet és Simándy Józsefet.

Jenő István

PIAC Sok baromfi — olcsóbban

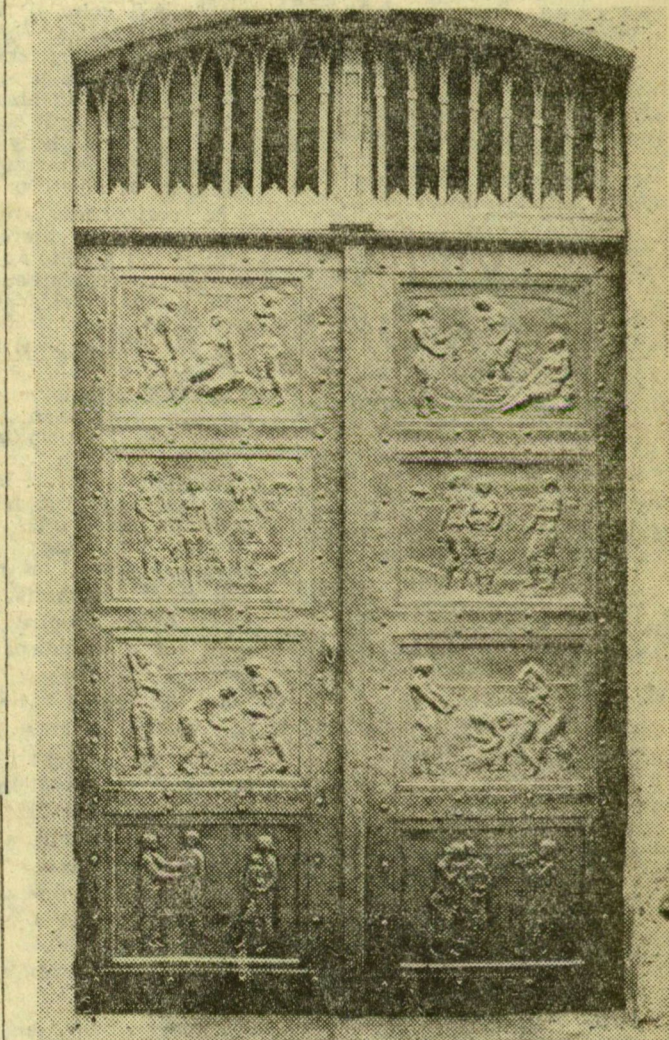
Jó volt a felhozatal tegnap a szegedi piacon, a termelőszövetkezetek sok árut hoztak, így kedvezően befolyásolták a magántermelői árakat is. Olcsó volt például a tojás, általában 1,50 darabja, és olcsóbb lett a tyúk és a csirke is. A hőmezővársárhelyi kisállattenyésztő egyesület 400 csirkét hozott 28 forintos áron, 150 tyúkot 24 forintért kilóját. A vásárhelyi általános szövetkezet 104 csirkét hozott, szintén 28 forintos áron, a sze-

gedi városellátó is ennyiert adta, viszont a MEK-nél 27 forintért hoztak és méghozzá jelentős mennyiséget, ezer darabot. A nagymágocsi Viharsarok Tsz 150 csirkét árult, kilóját 26 forintért. A Móra Ferenc Tsz csakúgy, mint a Mihályteleki Új Élet Tsz, elég sok árut hozott. A Móra Tsz 170 kiló vöröshagymát árult 5,50-ért, a kelkáposzta 3 forint volt, a sárgarépa 3 forint, a gyökér 5,50, viszont a tojást 1,80-ért adták.

Termelői árak:

Sárgarépa	kg 2,50—3,00 Ft
Gyökér	kg 4,00—5,00
Vöröshagyma	kg 5,00—6,00
Burgonya	kg 1,80—2,80
Káposzta, fejes	kg 1,60—2,00
Káposzta, kel	kg 4,00—5,00
Paraj	kg 18,00—20,00
Fokhagyma	kg 20,00—22,00
Körte	kg 4,00—5,00
Tojás	db 1,40—1,50
Jonatán alma	kg 2,50—3,00
Egyéb alma	kg 3,50—5,00
Szőlő	kg 6,00—8,00
Szárzabab	kg 18,00—20,00
Dió	kg 13,00—15,00
Mák	kg 35,00—38,00
Csirke	kg 26,00—28,00
Pulyka	kg 25,00—28,00
Hízott liba	kg 28,00—30,00
Hízott kacska	kg 28,00—30,00

Szeged szobrai

Díszkapu

(162.) Az Oskola utcai Alabárdos étterem díszkapuját Meszlényi János szobrászművész készítette el. A több életképet megörökítő lemezdomborítás a fiatal alkotó diplomamunkája volt.

VASÁRNAP, 1970. FEBRUÁR 1.

DÉLMAGYARORSZAG 5